

Jeigu lūpomis išpažinsi Viešpatį Jėzų ir širdimi tikėsi, kad Dievas Jį prikėlė iš numirusių, būsi išgelbėtas /Rom 10, 9

2008 m. kovas Vilniaus ev. reformatų parapijos tarybos informacinis leidinys Nr. 2 (82)
Leidžiamas nuo 1998 m. lapkričio mėn.

Sena žmogaus apsisprendimo ir tikėjimo problema

„Sveikinu, sulaukus Velykų“ – maloniai sakoma per svarbiausią krikščionijos šventę. Malonu gauti sveikinimą, dar maloniau pasveikinti kitus. Kas per žodis „pasveikinti“, ką jis reiškia? Etimologija, turbūt, nuo žodžio „sveikata“, „sveikas“. Po žmogaus išvartymo iš rojus ir mirties išgalėjimo, gyvenimo aplinkybė „būti sveikam“ pasidarė labai svarbi.

Žmonėms patinka sveikinti ir įsiteikti kam nors, jeigu jie yra linkę manyti, kad tai jiems yra naudinga. Štai, pavyzdžiui, dauguma nuoširdžiai sveikino Staliną ir Hitlerį. Juk vokiškas „heil“ ir rusiškas „да здравствует“ reiškia tą patį kaip ir lietuviškas „būk pasveikintas“. Visi nori turėti tos „sveikatos“, sėkmės, lengvesnio gyvenimo.

Ir Jėzų labai sveikino. Bent iš pradžių, kol dar jojo į Jeruzalę. Visi tikėjosi, kad stebukladarys Jėzus padarys stebuklą, ir jų gyvenimas pasikeis. Sveikino Jėzų, sveikino, o po to nuo Jo nusisuko. Kai tik pamatė, kad Jis nenori paimiti politinės valdžios, kad Jį, kaip kokį paprasčiausią valkatas, suėmė. Kai pamatė, kad suimtas Jėzus nedaro jokio išsilaisvinamojo veiksmo, nesvaido žaibų iš akių, nedaro stebuklo, ir net romiai tyli.

Žmonės nusivylė. O jie dar tokį sveikino, dėjo į Jį savo viltis!

Tai yra sena žmogaus mastymo, apsisprendimo ir tikėjimo problema. Rusų rašytojas F. Dostojevskis savo kūryboje atvaizdavo pasaulyje vykstančios dvasinės kovos laukus,

Kristus prisikėlė! Jis iš tiesų prisikėlė!

Mieloji Lietuvos ev. reformatų bendruomene,

Nuoširdžiai Jus visus sveikinu šios džiaugsmingos šventės proga. Tegul žinia apie Kristaus prisikėlimą džiaugsmu pripildo visų mūsų širdis, tegul stiprina mūsų tikėjimą ir amžinojo gyvenimo viltį. Nešiokime šį džiaugsmą ir tikėjimą savo širdyse. Dalinkimės su kitais, ypač su tais, kurie to dar nepatyrė. Tegul šis jausmas stiprina mus visose sunkiose situacijose, kurių nestokojame.

Džiaugsmingų ir išganingų Velykų švenčių!

Krt. Renata Bareikienė

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios Sinodo konsistorijos prezidentė

IN MEMORIA. Prisiminimai apie Tėvą ... Kunigas Mykolas Frankas (1914–1968)

Lygiai prieš keturiasdešimt metų (1968 metų balandžio 3 dieną, anksti ryte) Papilio parapijos kun. Mykolas Frankas išėjo į savo Dangiškojo Tėvo namus. Paprastai tokiais atvejais prisimenami visi nuopelnai, atlikti darbai, aplankome kapus, minime pamaldose. Tačiau, jei atsižvelgtume į paties Tėvo, kun. M. Franko požiūrį, tai tokie iškilmingi ar net prašmatnūs minėjimai Jam būtų ne prie širdies. Todėl ir šiuose labai trumpuose prisiminimuose pasistengsiu prisiminti tik tai, kuo Jis skyrėsi iš kitų, kaip matė pasaulį, ko mokė vaikus ir savo parapijiečius.

Verta prisiminti, kad tas metas labai skyrėsi nuo šių dienų - tai buvo sunkūs laikai laisvai minčiai, visiems dvasingiems žmonėms, o ką jau kalbėti apie viso gyvenimo tarnystę Dievui. Tada reikėjo būti labai stipriam, drąšiam, išsvermingam ir vienam stovėti prieš galingą priešišką sistemą, kuri įvairiais būdais stengėsi palaužti, nepavykus – apšmeižti ar sukompromituoti, o ir vėl nepavykus – susidoroti, užkraunant nepakeliamais ir nepamatuotais mokesčiais, keistais pasikėsinimais.

Todėl šiandien labai dirbtinai ir netikrai atrodytų iškilmingos kalbos, prašmatnūs minėjimai, kažkieno subjektyvūs prisiminimai. Norėčiau, kad visi, kas nori Jį prisiminti, prisimintų Tėvą tokį,

koks Jis buvo, kaip gyveno ir kuo gyveno. Aš prisimenu savo Tėvą kaip Tėvo idealą, ir amžinai dėkoju Dievui už tokį Tėvą. Jis gyveno ne sau, ne šeimai ir net ne Papilio bendruomenei. Jis gyveno Dievui, kurį matė visur ir visame kame: kiekviename žmoguje, mažame ir sename, sveikame ir pasiligojusiam. Gerbė ir mylėjo savo parapijiečius, suprato ir užjautė varguolius. Žinojo visų jų vardus ir jų visų vargus. Po kiekvieno susitikimo su bet kuriuo iš jų, Jis mums visada pasakydavo daug gerų žodžių apie kiekvieną. Kai šiandien pagalvoji – tai visa parapija buvo patys darbščiausi, doriausi ir kilniausi žmonės. Mokė gerbti varguolius ir elgetas, kurie niekada neišeidavo iš kiemo tuščiu krepšeliu. Ir tais, persekiojimų laikais, bažnyčia nebuvo tuščia, o per šventes netalpidavo visų tikinčiųjų. Tai liudija apie tikrai visa širdimi atliekamo savo darbo rezultata. Beje, Tėvas ir patį savo darbą suprato šiek tiek kitaip. Jis savo darbą matė visame gyvenime, tarnystėje, net paprasčiausiuose buitiniuose darbuose.

Ateina laikas ir mes apibendriname savo gyvenimus, ką pasiekėme, ar viską įgyvendiname, ką galėjome padaryti geriau, ką darytume visai kitaip. Man teko būti liudininke tokio pašnekėsio, kai Tėvas ligos patale šiuos reikalus aptarė su savo studijų draugu vysk.

J. Kalvanu. Šiandien toks pokalbis skambėtų tiesiog nerealiai, bet jis buvo toks paprastas, toks natūralus ir toks nuoširdus – dviejų draugų, kurie neturi ką vienas nuo kito slėpti. Abu jie į patį išėjimo faktą žiūrėjo natūraliai, kaip į faktą, kuriam reikia pasirengti. Kaip šiandien prisimenu Tėvo žodžius: „išeinu ramiai, ... padariau kiek galėjau, ... džiaugiuosi savo parapijiečiais: dorais, tikinčiais, garbingais, darbščiais... tarp jų nebuvo elgetų, valkatų, nusikaltėlių. Aš džiaugiuosi jais ir tuo, kaip gyvenome“.

Jei palygintume šituos žodžius su šių dienų pokalbiais apie gyvenimo prasmę – beveik visais atvejais būtų kalbama apie materialią gerovę, nuosavybę, turtus, garbę, šlovę, karjerą. Gaila, dabar juk visi esame laisvi ir niekas mūsų nepersekioja dėl tikėjimo ir tarnystės Dievui, negrasina, o meilės, pagarbos ir ramybės – kaip nėra taip nėra. Nesimu nei analizuoti, nei spręsti, tik šia proga noriu visiems palinkėti būti tokiems, koks buvo mano žemiškasis Tėvas. Linkiu visiems mylėti dangų, žemę ir visa, kas ją pripildo. Matyti savo brolių kiekviename varguolyje, paklydėlyje, nes mes visi esame to paties Tėvo vaikai.

Erna Zubriakovienė

Nuotraukoje – Papilės kapinių angelas. www.heritage.lt

KRISTAUS BAŽNYČIA

Dėl tikėjimo jis ir miręs mums kalba (Hbr 11,4)

Kun. Mykolo Franko vienas iš paskutinių Dievo žodžio liudijimų – pamokslas, pasakytas Papilio reformatų bažnyčioje

Kame yra Bažnyčios vertė? Bažnyčios varpai mus lydi per visas mūsų gyvenimo dienas. Bažnyčia priima mus savo bendrystėn nuo pat pirmųjų mūsų atsiradimo dienų. Konfirmacijos valandą ji duoda nurodymus žemiškai kelionei. Ji moko mus sukuriant šeimą. Ji taria atsiveikinimo žodį mums gulant į karstą. Sunkiomis valandomis jinai skuba su patarimu, pagalba, paguoda. Ji padeda, kur gali, mažina nesutarimus, išlygina prieššiskus.

Visa toji išvardinta pagalba galėtų būti suteikta ir kitų. Tam nereikia Bažnyčios ir tai nėra jos prasmė nei pagrindinė jos vertė ar teisė. Blogai yra su ta Bažnyčia, kuri puikuojašis tais gražiais dalykais, ir kuri dėl to pamiršta savo užduotį, kurios iš jos negali niekas atimti ir kuri patikėta vien tik tai jai. Varpai, kviečiantys pamaldoms, galėtų skambėti ir iš kitų bokštų. Palaiminimo žodžiai galėtų būti tariami kitų – valdininkų, o ne dvasininkų. Auklėjimą, šelpimą, rūpinimąšis žmonėmis gali vykdyti pasaulietiškos įstaigos. Visa tai gali ir ne Bažnyčia, nes visa tai ne pagrindiniai dalykai.

Bet niekas negali pakeisti Bažnyčios jos pagrindinėje tarnyboje, jos esminėje užduotyje: skleisti žinią apie Kristų bendruomenėms, nenuilstamai liudyti Jo ėsimą, be baimės pranešti Jo išganingąjį žodį kasdieniniame gyvenime ir rodyti kelią prie Dievo. Kur yra Kristus, ten yra Bažnyčia, net jei jinai pati ir nieko neveiktų. Kur nėra Kristus, ten, nežiūrint visokeriopos veiklos, nėra Bažnyčios. Jis – Kristus yra Bažnyčios gyvybė, vien tik Jis te duoda jai buvimo teisę ir vien tik Jis teteikia jai pašventinimą ir vertę.

Žydų bažnyčią mirimui pasmerkė tai, kad jinai nepriėmė Kristaus. Tuo jinai liovėsi buvusi Bažnyčia, nežiūrint puikios, didingos Saliomono statytos šventovės ir geros organizacijos: iškilmingų pamaldų ir uolių Rašto žinovų pastangų bei veiklos. Visa tai nieko negelbėjo, nes ji nepriėmė Kristaus. Žydų bažnyčia, tiesa, buvo pagrįsta Mesijo laukimu, tai patvirtina Dievo pažadėjimai ir pranašai. Jo atėjimas buvo jos gyvybės klausimas. Žydai, degdami nekantrumu, šventovėje klausia Jėzų: „Iki koei laikysi mus netikrybėje? Jei tu Kristus, pasakyk atvirai!“. Jėzaus atsakymas buvo tos lemiančios tikrovės patvirtinimu. „Taip, Aš Esu čia savo Tėvo vardan, ir kur mane tikėjimu priima, ten yra mano kaimenė, ten gyvoji Bažnyčia!“. Žydų bažnyčia, kuri vis dėlto Jo nepriėmė, mirė dėl savo priešingumo Kristui.

O evangeliška Bažnyčia? Ar yra joje Kristus? Kaip sužinosime tai? Tik pagal ženklus, kuriuos Jis pats nurodė. Kur Jis yra, ten apie Jį liudija darbai, daromi Tėvo vardu. Ne darbų ir nuopelnų skaitlingumas sprendžia Bažnyčių gyvybingumą, bet vien tai, ar tie darbai skelbia Jėzų, ar jie padaryti Tėvo vardan, ar gyvas Bažnyčioje Jis – Moky-

tojas ir Viešpats?! Tebūnie mūsų karščiausias meldimas už mūsų brangius evangeliškus surinkimus: „Viešpatie, išlaikyk mūsų Bažnyčiai savo ėsimą gyvą, pripildyk ją savo Dvasia, vykdyk per ją savo darbus Tėvo vardan ir mus, jos narius, apšviesk, kad būdami Tavo ganomomis avimis, turėtume dalį.“

Bažnyčios visuma susideda iš daugybės atskirų dalių. Tasai kūnas turi daugybę sąnarių: tai esame mes! Kokiomis gi sąlygomis priklausome mes – paskiros asmenybės tai visumai? Mes priklausome Evangelikų Bažnyčiai, nes gimėme iš evangelikų tėvų. Ir kas vadinasi evangeliku, tas, ar jis dalyvauja ar ne bažnytiniame gyvenime, paprastai jau ir laikomas jos nariu, gali naudotis jos patarnavimais, gali dalyvauti Šv. Vakarieneje ir Dievo žodžio klausymėsi. Tasai mūsų Bažnyčios atviraširdiškumas yra sykiu ir jos jėga, ir jos silpnybė. Jos silpnybė, nes jinai turi skaitytis su daugeliu savo narių, kurie krikščionys ir protestantai vien tik iš vardo. Ir jos jėga, nes jinai tuo išvengia pagundos pasidaryti teisėju, ir kad gali sprendimą ir rūšiavimą perleisti Tam, kuris mato ne tik tai, kas yra prieš akis, bet kuris ištiria žmogaus širdį ir vidų.

Papilio evangelikų reformatų bažnyčia. Vytauto Didžpetrio nuotrauka. 2002

Tai yra svarbiausia: tasai sprendimas, rūšiavimas, išskyrimas vyksta ir vyksta nuolatos. Jis nesitaiko prie gyventojų statistikos, prie parapijinių metrikų knygų, prie aukotojų sąrašų, prie parapijų rubežių. Virš viso to, bet sykiu ir visame tame Viešpats stato savo neregimąją Bažnyčią. Ir ją mes mename išpažindami: Tikiu į vieną šventą visuotinę krikščionių Bažnyčią, kuri yra šventųjų bendravimas. Ir tai nėra nei evangeliška, nei katalikiška, nei ortodoksiška, bet tai yra neregimoji Viešpaties Bažnyčia, kurios nariai Viešpaties išsirenkami iš įvairių krikščioniškųjų bendruomenių. Mūsų bažnyčios yra žmonių darbas, neregimoji Bažnyčia – Kristaus kūrinys. Joje Jis yra! Yra Jis ir Evangeliškoje Bažnyčioje tiek, kiek jinai sutampa su ta neregimąja Bažnyčia. Ir gyvena Jis vien tik tuose krikščionyse, kurie sykiu yra įrašyti ir dangiškojo surinkimo knygose.

O mes? Yra trys pakopos, per kurias patenkame į aną neregimąją Kristaus surinkimą.

Pirma: „Mano avys klauso mano balso“, - kalba Kristus. Dienos triukšme, pasaulio neramiam judėjime, žmogaus širdyje lieka kas tai nepatenkinto, kyla slaptas ilgesys, kuris klausosi, laukia. Tai amžinojo Dievo ilgesys, tai nepasotintas sielos troškimas dangiškojo Tėvo ir Jo Sūnaus. Palaimintas žmogus, kurio siela gali klausytis, ir kuris dar pajėgia išgirsti balsą iš aukštybių!

Antra: „Jos seka mane“, - kalba Viešpats apie savuosius. Vien su klausymosi niekas dar nepasiekiamas. Juk ir izraelitai ilgesingai laukė Mesijo, ir jie girdėjo Jo kvietimą, Jo šaukimo balsą, bet jie netikėjo ir praleido išganymą.

Kuriems iš mūsų, kurie šioj šventoj vietoj klausomės Jo žodžio, syki Viešpats nuliūdęs turės tarti priekaištą: „Aš jums sakiau, bet jūs netikite, nes nesate iš mano avių tarpo?!“

Trečia: kame gi priežastis, kad vienoj ir toj pačioj bažnyčioj tuo pačiu skelbiamu Dievo žodžiu vieni laimimi Viešpačiui, o kiti ne? Ir štai čia lemianti priklausymo Dievo karalystei sąlyga – ne vien mūsų noras ir pasiryžimas, kurie atsispindi karštoj, širdingoj maldoj, bet ir kas tai kita – aukštesnio. Girdime Viešpatį sakant Bažnyčiai: „Aš jas pažįstu, mano avis, Tėvas davė man jas, niekas neišplėš jų iš mano ir mano Tėvo rankos!“. Jei galime džiaugtis priklausomumu amžinai, šventai KRISTAUS BAŽNYČIAI, tai yra m a l o n è, vien tiktai malonė! Nes ne mes Jį pasirinkom, bet Jis pasirinko mus. Iš savo pašauktųjų Jis stato Bažnyčią. Krikščionys, argi neprivalėtume mes daugiau melstis ir prašyti, kad būtume visiškai tikri mūsų išrinkimu išganymui?

Maldingumas, kuris nėra burtas žemiškojo gyvenimo loterijoje, visgi tau duoda laimingiausią bilietą – nevystančią tėvonystę! Argi neapsimoka priklausyti gerojo Ganytojo Bažnyčiai?!

Išidėmėkime tris teiginius iš šio pamokslo. Tikroji Bažnyčia stovi ant nepajudinamo pagrindo, kuris yra Kristus. Tikroji Bažnyčia yra nesuardoma pašauktųjų bendrytė, kuri yra sukurta Dievo. Tikroji Bažnyčia yra reikalingiausioji jėga tavam gyvenimui, nes ji siekia tavo išganymo. Amen.

Perspauzdinta iš LELB vyskupo Jono Kalvano leisto Evangelikų Bažnyčios Kalendoriaus 1978 metams (kalba netaisyta).

Kursai mirtim pasauliui išganymą pelnei,
Žmonijos Užtarėju tikru pasidarei.
Kurs priešą nugalėjai, mums Dangų atdarei:
Dėkingi Aleliuja Tau giedame linksmai.

Surink pulkus Bažnyčion Tu iš visų tautų,
Kad būtų Vakarienėj namai pilni svečių!
Atverk vartus aukštuosius! Įleisk savas tautas!
Kur dar diena neušo, uždek ugnies liepsnas!

kuriuose susitinka Kristus ir jo priešininkas Didysis Inkvizitorius. Inkvizicija suima tylų, išgydymo stubuklus darantį žmogų. Į klausimą, kas jis toks, žmogelis neatsako. Vien kukliai žiūri. Išsilavinęs ir labai protingas inkvizicijos vadovas iš visko atpažįsta jį esant Kristumi. Naktį kalėjimo kameroje prasideda dviejų neilinių protų akistata.

Kristus savo gyvybės kaina žmonėms davė dvasinę laisvę, bet pastarieji bauginosi laisvės ir atsakomybės už savo veiksmus. Didysis Inkvizitorius prieštarauja Kristui ir sako, kad tik nedaugelis yra pasiryšę priimti atsakomybę, todėl didžioji dauguma žmonių visuomet norės ne laisvės ir atsakomybės, bet „kietos rankos“. Tai suteikia saugumo jausmą, tokia yra tikroji dvasinė žmogaus natūra, tik to jam tereikia – kietos rankos, duonos ir žaidimų. Didysis Inkvizitorius sako, kad laisvė ir meilė, t.y. Kristaus našta, yra per sunki daugumai žmonių. O jis, Didysis Inkvizitorius, žmonėms laisvės neduoda, bet saugumo ir aiškumo jausmą. Duoda tradiciją, duoda tradicinę religiją, iš kurios dažnai belieka tik graži forma be vidinio turinio. Inkvizitorius duoda duonos, kad žmonės būtų sotūs, ir žaidimų, kad jie būtų smagūs. Žmonės džiaugsmingai sveikina bei garbina protingąjį ir didįjį Inkvizitorių. Taip palaipsniui panaikinama viskas, ko Jėzus Kristus mokė ir liepė laikytis. Kaip sakoma: „Ir avys sveikos, ir vilkas sotus“. Šiuo atveju, ir žmonės ramūs, ir velnias patenkintas. Kristus tyli, neatsako į Didžiojo Inkvizitoriaus žodžius.

Tai tik didi F. Dostojevskio kūryba, bet ji mums užduoda skaudžių klausimų apie žmogaus prigimtį, apie mus pačius, apie Bažnyčios istorijos vingius.

Sveikinu parapijiečius, visus evangelikus reformatus su Velykomis, švente, kai buvo iš mirusiųjų prikeltas Jėzus, mūsų Viešpats! Tegul jūsų širdyse, jūsų šeimų gyvenime nuolatos apsilanko gyvojo Viešpaties Dvasia. Melskimės, kad būtume tikra Viešpaties Bažnyčia.

Aleliuja!

Vasario 2 d. – Viešpaties paaukojimo šventė

Pasibaigus Mozės Įstatymo nustatytoms apsivalymo dienoms, [Juozapas ir Marija] nunešė kūdikį į Jeruzalę paaukoti Viešpačiui, – kaip parašyta Viešpaties Įstatyme: Kiekvienas pirmagimis berniukas bus pašventas Viešpačiui . . . (Lk 22-23)

Vasario 2 dieną Bažnyčia švenčia liturginę Kristaus paaukojimo šventykloje šventę, mūsųose dar vadinamą Grabnyčiomis. Grabnyčios pavadinimas yra lenkiškos kilmės (nuo žodžio *gromnice*) ir reiškia šios šventės metu bažnyčioje pašventintas žvakės. Jos dar vadinamos graudulinėmis. Senovės Latvijoje tai Veja Diena, JAV ir Kanadoje – Švilpiko diena, stačiatikių liturgijoje (vasario 15 d. pagal senąjį kalendorių) – Сретение Господа Иесуса Христа.

Romos katalikų liturgijos knygoje šventė oficialiai vadinama Viešpaties paaukojimu. Tai vertimas iš lotynų – *Praesentatio Domini*. Ispanų kalba tradicinis *La Candelaria* pavadinimas atitiktų mūsųšakas Grabnyčias. Lotyniškas žodis „candela“ reiškia žvakę.

540 metais Efezo mieste Viešpaties paaukojimo diena buvo

vadinama *Hyrapante* – graikiškai tai reiškia „susitikimas“ (Simeono su Kūdikėliu Jėzumi).

Krikščioniškų švenčių prasmės reikia ieškoti Evangelijose. Ev. Lukas (Lk 2, 25–40) vienintelis iš keturių evangelistų pateikia daugiausia detalių apie Jėzaus vaikystę. Jis aprašo Kristaus paaukojimą šventykloje, prabėgus keturiasdešimčiai dienų nuo Jo gimimo. Jėzaus tėvams šventykloje atliekant Mozės įstatyme numatytas apeigas,

kūdikėlį Jėzų kaip Mesiją netikėtai atpažino du pamaldūs Jam visiškai svetimi Jeruzalės gyventojai – seneliai Simeonas ir Ona. Pagal Luką, abu pamaldūs Dievo tautos nariai nesitraukdavo iš šventyklos, kur jiems niekada nepabosdavo be perstojo melstis. Jie, be abejo, buvo matę tūkstančius jaunų porų, nešančių kunigams atpirkti savo pirmagimius berniukus, kurie pagal Mozės įstatymus buvo laikomi Dievo nuosavybe. Pasitūrinčios poros sūnelius atpirkdavo avinėliu arba ožiuku, o vargingai gyvenančios, tokios kaip Juozapas su Marija, – pora balandėlių arba purplelių. Tiedu pamaldūs seneliai tik Šventosios Dvasios įkvėpti galėjo sužinoti, kad būtent tą dieną tarp daugelio atneštų 40 dienų sulaukusių berniukų būsiamasis Dievo tautos Mesijas yra Marijos ir Juozapo kūdikis. Nors abu seneliai vadinami pranašais, Lukas užrašė tik Simeono žodžius. Senukas, paėmęs kūdikėlį Jėzų ant rankų, palaimino nustebusius tėvus, šlovino Dievą ir sakė: „Dabar gali, Valdove, kaip buvai žadėjęs, leisti savo tarnui ramiai iškelti, nes mano akys išvydo Tavo išgelbėjimą, kurį tu prirengi visų tautų akivaizdoje: šviesą pagonims apšviesti ir tavosios Izraelio tautos garbę“. O Marijai dar pareiškė: „Štai šis skirtas daugelio Izraelyje nupuolimui ir atsikėlimui. Jis bus prieštaravimo ženklas, – ir tavo pačios sielą pervers kalavijas, – kad būtų atskleistos daugelio širdžių mintys“.

Jėzaus paaukojimas yra simbolinis gestas, kuris pilnai išsipildys visiškame Jo atsidavime Dievo, savo Tėvo, valiai, vykdant savo išganomąją misiją.

Parengta pagal straipsnius
interneto svetainėse

Jėzus Kristus musulmonų Korane*

Ištraukos iš Egdūno Račiaus straipsnio „Apie žydų pranašus ir patriarchus“ - Šiaurės Atėnai Nr.874, 2007 12 22

Tarp su islamu nesusipažinusių nemusulmonų vyrauja manymas, kad musulmonai pripažįsta tik vieną vienintelį pranašą – Mahometą. Daugeliui būna netikėtumas ar net šokas išgirdus, kad musulmonai pranašais tituluoja ne tik visus Senajame Testamente minimus žydų pranašus ir patriarchus, bet ir Joną Krikštytoją, ir net Jėzų. Tiesą sakant, musulmonai tiki, kad Dievas iki Mahometo – paskutinio pranašo, „Pranašų antspaudo“ – siuntė dešimtis tūkstančių didesnių ir mažesnių savo svarba pranašų.

Keturiems pranašams (pasiuntiniams) – Mozei, Dovydui, Jėzui ir Mahometui – Dievas siuntė apreiškimus; kitiems apreiškimai nesiųsti, bet jie Dievo pasirinkti skelbti jau seniau apreiškta Jo valią. Tikima, kad kiekviena visuomenė turėjo bent po vieną jų iš savo tarpo. Tai dievobaimingumu iš aplinkinių išsiskyręs asmuo, pavyzdingas Dievo tarnas, etalonas bendruomenei. Pranašai islame nėra šventieji, jiems nepriskiriamos tarpininkavimo tarp Dievo ir tikinčiųjų funkcijos, todėl pranašai islame yra gerbiami, bet ne garbinami.

Be Senojo Testamento veikėjų, Korane kaip pranašai pripažįstami žydų atstumti Jonas Krikštytojas

ir Jėzus. Musulmonams pranašų hierarchijoje Jėzus yra antras po Mahometo. Jėzus Korane net vadinamas Dievo Žodžiu: „Tuo tarpu Kristus Ysa (Jėzus – red.), Marijos sūnus, yra Dievo pasiuntinys ir Jo Žodis“. Jėzaus žmonijai neštasis Dievo žodis, anot Korano, buvo Evangelija (musulmonų vadinama Indžyl), ji buvo „vadovas ir šviesa“. Musulmonai įsitikinę, kad Jėzaus skelbtoji Evangelija jo sekėjų buvusi dėl neišmanymo ir piktavališkumo subjaurota. Musulmonams remtis esamomis Evangelijos redakcijomis draudžiama. Todėl Dievui prireikę siųsti Mahometą, kad šis ištaisytų skriaudą perduodamas galutinį Dievo žodį žmonijai – Koraną, vienintelį išlikusį neiškraipytą Dievo apreiškimą.

Nors Korane apie Jėzų kalbama daugybėje ištarių, jame nėra vientiso pasakojimo, kuriame būtų perpasakota Jėzaus biografijos interpretacija. Pati aktualiausia (ir polemiskiausia) tema Korane yra Jėzaus dieviškumo klausimas. Jėzaus ir Dievo tapatumas Korane griežtai paneigiamas: „Klaidatikiai yra tie, kurie sako: Dievas yra Kristus, Marijos sūnus“. Anot Korano, Jėzus nėra ir Dievo sūnus. Priešingai, Korane teigiama Jėzų esant

pranašu: „Nebuvo Kristus, Marijos sūnus, daugiau nei pasiuntinys, ir prieš jį buvo daug pasiuntinių“.

Keliose Korano vietose pateikiamos ir Jėzaus pradėjimo bei gimimo versijos. Islame Jėzus savotiškai prilyginamas pirmajam žmogui, Adomui, nes jie abu „gimė“ nenatūraliu žmonėms būdu – Adomas neturėjo nei biologinio tėvo, nei biologinės motinos, o Jėzus neturėjo biologinio tėvo – tad jie sukurti tiesioginiu Dievo veikimu. Jėzus buvo paskutinis gimęs stebuklingu būdu Dievo valia. Jėzaus pradėjimo aplinkybės Korane iš esmės panašios kaip Evangelijoje: angelai Marijai apreiškia Dievo jai suteiktą malonę, kad ji pradės ir pagimdys sūnų, kurį pavadins Jėzumi Kristumi.

Stebuklingas buvo ne tik Jėzaus pradėjimas, bet ir jo veikla. Musulmonams Koranas patvirtina, kad Jėzus (su Dievo pagalba ir Jo valia) pats darė stebuklus. Mahometui, didžiausiam islamo pranašui, jokie stebuklai nėra priskiriami nei Korane, nei legalistinėje islamo tradicijoje. Net musulmoniškos liaudies legendos nesuteikia Mahometui tokios stebuklingos aureolės, kokia Jėzus apsuptas pačiame Korane.

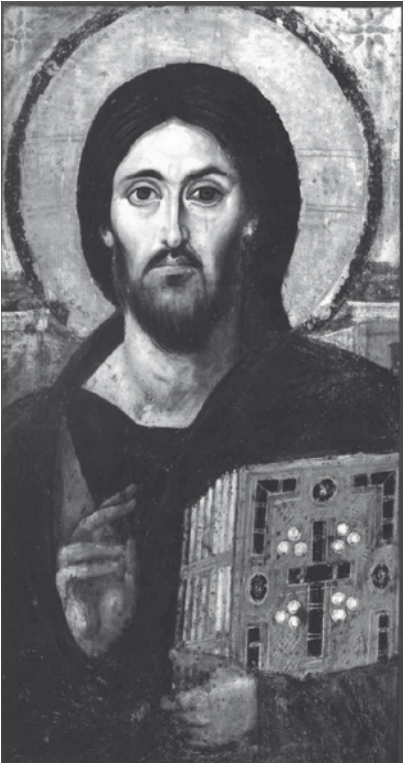
Kristaus išskirtinumas iš paprastų mirtingųjų ir kitų pranašų vainikuojamas neįprasta jo žemiškojo gyvenimo pabaiga: musulmonai neigia Jėzaus mirtį ant kryžiaus. Korane teigiama: „Jie (žydai) sako, mes nužudėme Kristų Jėzų, Marijos sūnų, Dievo pasiuntinį.[...] Išties jie jo nenužudė, bet Dievas jį pakylėjo (pasiėmė pas save)“. Pagal Koraną išeina, kad Jėzus nebuvo nukryžiuotas, tačiau pati nukryžiuotumo scena nepaneigiama. Dievas, teigiama Korane, tiesiog pergudravo besikėsinančius į Jėzų. Korane nepaaiškinama, kaip tai įvyko, bet nukryžiuotas buvo kažkas kitas, ne Jėzus. Jėzų tuo tarpu Dievas pasiėmęs pas save, prieš tai jį užmigdęs. Korane vartojamas žodis tavafa gali reikšti užmigdymą arba numarinimą, todėl Jėzaus užmigdymas gali būti interpretuojamas ir kaip jo numarinimas jam miegant.

Tačiau Dievas Jėzų pasiėmęs ne visam laikui – Jėzus grįš žemėn

*Koranas (arab. القرآن *al-Kur'an* „skaitymas“) – islamo išpažinėjų pagrindinė religinė knyga

Viktorija Liauškaitė

Izraelis - Šventoji Žemė

pasaulio pabaigoje. Jis pats bus pasaulio pabaigos ženklas. Islame tikima, kad, artėjant pasaulio pabaigai, į žemę ateis Antikristas, vardu Ad-Dadžal, kuris skelbsis esąs siųstas Dievo. Iš tiesų jis tik klaidins žmones, o jam nepaklūstančius (ištikimus musulmonus) engs ir kankins. Dievas pasiųs Jėzų, kad šis, nugalėjęs Ad-Dadžal, valdytų žemę pagal Dievo principus. Tuomet, musulmonų įsitikinimu, islamas triumfuos visoje žemėje.

Mahometo gyvenimą aprašančiuose rinkiniuose (chadysuose) taip pat gausu tiek Jėzaus, tiek kitų pranašų paminėjimų. Iš jų galima spręsti, kad Mahometas skelbęs savo pagarbą jiems visiems. Chadysuose tvirtinama, kad Mahometas teigė esąs arčiausiai Jėzaus, nes esą tarp jo ir Jėzaus nebuvo jokio pranašo. Jis skelbia: „Šiame ir kitame pasaulyuose iš visų žmonių aš esu artimiausias Jėzui, Marijos sūnui. Pranašai yra broliai iš tėvo pusės: jų motinos yra skirtingos, bet jų religija yra viena.“ Esama keleto chadysų, kuriuose Mahometas net nusako Jėzaus fizinę išorę: jo plaukai ilgi iki pečių, garbanoti, kaštoniniai, jis plačios krūtinės, vidutinio ūgio. Mahometas Jėzų esą sutikęs antrajame iš septynių Rojaus lygmenų drauge su jo pusbroliu (sic!) Jonu Krikštytoju.

Izraelio arba tiesiog Šventosios Žemės teritorija yra du kartus mažesnė už Lietuvą, tačiau ten gyvena net 7 milijonai žmonių. Šalis yra labai tankiai apgyvendinta. Vienas miestas lenkia kitą. Izraelio krantus iš Vakarų skalauja Viduržemio jūra. Turėjau puikią progą lankytis šioje nuostabaus grožio valstybėje. Mielai savo patirtais įspūdžiais pasidalinsiu su „Vilniaus reformatų žinių“ skaitytojais.

Esu krikščionė, todėl pirmiausia nenusakomą įspūdį paliko šventosios vietos – Jeruzalės ir Nazareto miestai. Iki XX a. pradžios Jeruzalės miestą sudarė vienas kvadratinis kilometras, o visur aplinkui driekėsi dykuma. Dabar – tai išaugęs ir gražus miestas, kur persipina senoji ir dabartinė kultūros. Kelionę po Jeruzalę pradėjau nuo Kristaus kapo bazilikos apžvalgos. Pirmoji bažnyčia, pastatyta dar IV a., vėliau daugelį kartų perstatyta. 1810 metais atstatyta bažnyčia išliko tokia iki mūsų dienų. Ši bazilika yra padalinta tarp 6 krikščioniškų konfesijų: katalikų, graikų stačiatikių, armėnų, koptų, sirų ir etiopų. Jie visi atskirai pagal paskirtą laiką čia meldžiasi. Šimtai maldininkų veržiasi patekti į šią šventovę. Daugelis iš jų čia įsigytas ir stačiatikių vienuolio trumpai padegintas žvakeles parsivežę į namus dalina artimiesiems ir draugams. Tikima,

kad jos turi ypatingų galių.

Įspūdingai atrodo Alyvų kalnas. Jis išliko nepakitęs iki mūsų dienų, alyvmedžiai džiugina lankytojus jau daugiau nei du tūkstančius metų. Įdomu tai, kad šiuos medžius prižiūri tik 33 metų sulaukę vyrai, tokio amžiaus buvo nukryžiuotas Jėzus Kristus.

Jeruzalėje yra ne ką menkesnė nei kitos šventosios vietos – Raudų siena.

Tai dalis išlikusių statinių, kuriais buvo sutvirtintas Šventyklos kalnas, ant kurio buvo pastatytos Pirmoji ir Antroji šventyklos. Sieną pastatyta karaliaus Erodo laikais. Pranašas Jeronimas išpranašavo, kad Šventykla bus sugriauta, bet Vakarinė siena išliks amžinai. Todėl ši siena laikoma žydų tautos šventenybe. Pavadinta Raudų siena dėl to, kad žydai čia aprauda Pirmąją ir Antrąją Šventyklas ir svajoja apie Trečiąją Šventyklą.

nukelta į 8 p. ▶

Alyvų kalnas

Jėzaus kapo koplyčia

Priėjimas prie sienos yra padalintas į dvi dalis: vyriškąją ir moteriškąją. Prie jos galima prieiti tik apsigobus galvą skraiste ar koku kitu galvos apdangalu. Įprastai žmonės į Raudų sienos plyšius įkiša raštelius su norais. Tikima, kad norai vėliau išsipildo. Nepalikau jokio raštelio, nors jų ten šimtai. Man užteko minutėlę pridėti ranką prie Raudų sienos.

Netikėta pasirodė didinga Dievo Motinos kapo bažnyčia. Ji yra tarsi rūsyje, visai mums neįprastoje vietoje. Marijos kapas yra pačioje šventyklos apačioje. Čia palaidoti Marijos tėvai ir jos vyras Juozapas. Skliautai virš kapo padaryti IV a., priklauso graikų stačiatikių cerkvei, bet joje taip pat meldžiasi sirų bei armėnų bendruomenės.

Kitos mano aplankytos šventosios vietos – Nazaretas ir Kinereto ežeras. Nazarete prabėgo Jėzaus Kristaus vaikystė bei jaunystė. Jame gyveno Marija su Juozapu. Šiuo metu ten gyvena apie 70 tūkst. žmonių: 20 tūkstančių žydų gyvena Aukštutiniam Nazarete, 50 tūkstančių arabų – Žemutiniam Nazarete. Išpūdinga Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bazilika, pastatyta XX a. viduryje. Sienas puošia freskos, paveikslai su tokiais Švč. Marijos atvaizdais, kokią ją išivaizduoja skirtingos pasaulio tautos. Man išpūdingiausiai atrodė Venesuelos ir Japonijos šalių atvaizduota Švč. M. Marija.

Izraelyje vienintelis gėlo vandens telkinys – Galilėjos jūra arba kitaip vadinamas Kinereto ežeras (dar Biblijoje vadinama Genezareto ar Tiberiados ežeru). Nuostabaus grožio ežeras yra 21 km ilgio ir 12 km pločio. Būtent šio ežero paviršiumi, kaip minima Naujajame Testamente, žengė Kristus, tuo nustebindamas savo mokinius. Kelias driekiasi palei pat ežerą, tad nuolatos juo grožėjaisi. Aplinkui įsikūrę sveikatingumo, bei poilsio centrai, įvairūs restoranai. Čia galima paskanauti ką tik iš ežero pagautos žuvies. Ji paruošiama būtent taip, kaip buvo ruošiama Jėzaus Kristaus laikais. Greta šventųjų vietų lankymo neišdildomą išpūdį paliko Izraelio gamta. Šiuo metų laiku (lankiausi vasario mėn.) ten dar nekaršta apie 20 laipsnių šilumos. Maždaug nuo kovo pabaigos iki lapkričio tyro nepakeliamas 40 laipsnių karštis, nelyja ir nuolatos kaitina saulė. Augmenija savaime čia neauga, viską turi pasodinti žmogaus rankos. Prie kiekvienos gėlelės, krūmo ar medžio nuvestas vamzdelis, per kurį drėkinami augalai. Tai dykumų šalis, todėl čia nuo mažens vaikai mokomi neskinti gėlių, kad kuo ilgiau būtų galima grožėtis jų žiedais, kitų augalų sodriais žaliais lapais.

Kiekvienam tikinčiajam linkėčiau aplankyti Šventąją Žemę. Nes jokiais pasakojimais ir nuotraukomis neįmanoma perteikti viso šios šalies grožio ir dvasios didingumo.

KNYGAI NOBAŽNYSTĖS KRIKŠČIONIŠKOS 355

Evangelikų reformatų giesmių ir maldų rinkinys, susidedęs iš 4 knygų, pirmą kartą išleistas Kėdainių gimnazijos spaustuvėje 1653 m, spausdino Joachimasis Jurgis Rhetas. Knygą sudarė Kėdainių miesto burmistras Steponas Jaugelis Telega ir dedikavo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos lauko etmonui ir Vilniaus vaivada Jonušui Radvilai. Rinkinį sudaro šios dalys:

Psolmay Dovida Šventa – iš lenkų k. vertė S. Jaugelis Telega;

Gžegožas iš Žarnovco. Summa, arba Trumpas išguldimas evanliu šventu – iš lenkų k. vertė kun. S. Minvydas ir kun. J. Božimovskis vyresnysis;

Maldos krikščioniškos – parengė ir vertė kun. S. Minvydas ir kun. J. Božimovskis vyresnysis;

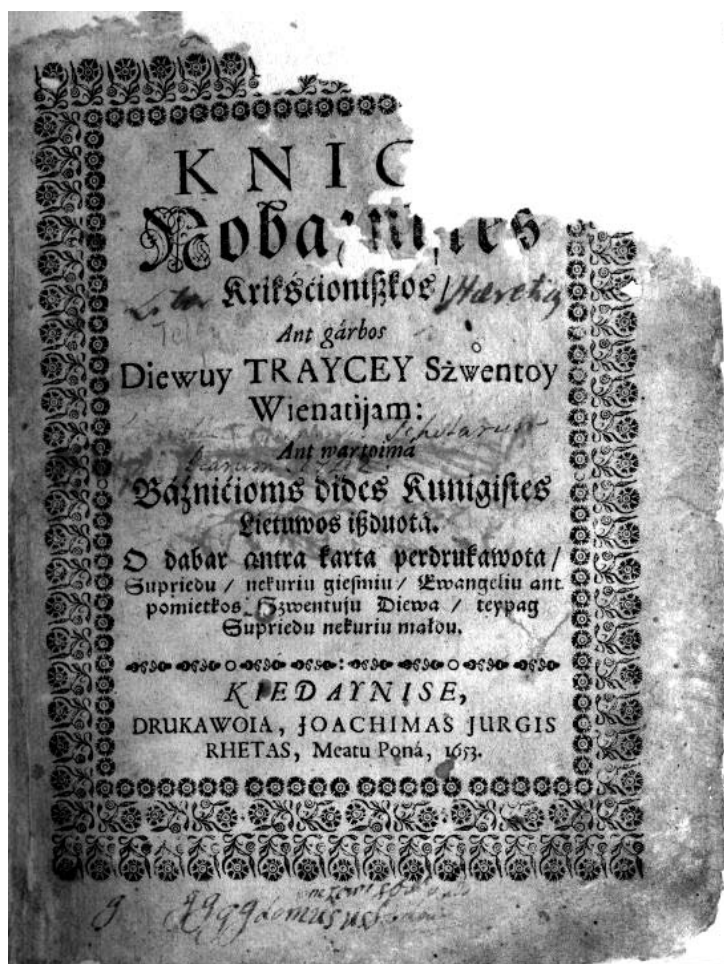
Katekizmas – vertė kun. S. Minvydas ir kun. J. Božimovskis.

Vienintelis žinomas I leidimo egzempliorius saugomas Švedijoje Upsalos universiteto bibliotekoje. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bendradarbė doc. dr. Dainora Pociūtė Abukevičienė 2004 metais parengė mokslinį faksimilinį Knigos nobaznistės krikščioniškos leidimą, skirtą tyrinėjimams.

II papildytas leidimas išleistas Karaliaučiuje LDK kunigaikštystės Liudvikos Karolinos Radvilaitės lėšomis Roisnerio spaustuvėje 1684 metais. Tai didžiausia XVII a. lietuviška knyga, konvoliutas, turintis daugiau kaip 700 puslapių, evangelikų reformatų bažnytinių knygų rinkinys. Jame yra visa, kas buvo reikalinga kasdieniam bažnytiniam naudojimui.

Knyga palyginti labai mažai tyrinėta. XVII a. LDK lietuviškų knygų nebuvo publikuota daug, be to – mažais tiražais, todėl tai ypač retos knygos.

Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto bendradarbė doc.

Knygos nobažnystės krikščioniškos viršelis

dr. Dainora Pociūtė Abukevičienė 2004 metais parengė mokslinį faksimilinį *Knygos nobažnistės krikščioniškos* leidimą, skirtą tyrinėjimams. Ilgai niekas nebandė parengti Švedijoje esančio originalo spaudai. Knyga beveik niekieno neliečiama saugoma Upsalos universiteto bibliotekoje. Yra išlikę sveiki visi knygos puslapiai. Tai vienintelis šiuo metu žinomas pasaulyje šios knygos egzempliorius. *Kniga nobažnystės krikščioniškos* ten atsidūrė XVIII a., kai ją išgijo švedų bibliofilas Johanas Gabrielius Sparvenfeldas. Jam turėtume būti dėkingi už vienintelį pasaulyje išlikusį šios knygos egzempliorių.

Lietuvių literatūros ir tautosakos institute dar saugomas labai mažas, keliolikos puslapių šios knygos maldyno fragmentas.

Kniga nobažnistės krikščioniškos yra paskutinė Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės reformatų kultūros liudininkė, paskutinis originalus protestantų literatūrinis lietuviškas palikimas, nes, užsidarius Kėdainių

spaustuvei, reformatų spaustuvių LDK teritorijoje neliko. Pakartotinis knygos kontrafaktinis leidimas (t.y. nurodant I leidimo datą ir spaustuve) išėjo Karaliaučiuje 1684 m. kunigaikštystės Karolinos Liudvikos Radvilaitės (1667–1695 m.) lėšomis. Tuometinėje Lietuvos reformatų Bažnyčioje jau buvo pasirodę pranešimų, kad trūksta lietuviškų knygų. Vadinasi, šios knygos tiražas jau buvo pabaigtas ir pritrūko lietuviškų maldynų bei giesmynų. Lietuvoje jau buvo išgalėjusi katalikų cenzūra ir LDK šios knygos jau buvo neįmanoma išspausdinti. Reformatų Bažnyčia Lietuvoje tebegyveno, bet šalyje nuo 1569 m. šitvirtino jėzuitai, kurie XVII a. antroje pusėje jau buvo pasiekę akivaizdžią pergalę. Reformatams visoje LDK reikėjo knygų, o ypač Radvilų valdose Biržuose, Kėdainiuose. Reformatų pozicijos LDK jau buvo gerokai susilpnėjusios, bijota skelbti tą faktą, kad iš naujo leidžiamos reformatų knygos, todėl ir buvo spausdinamas šis kontrafaktinis leidinys. Taip norė-

Liudvika Karolina Radvilaitė (1667–1695) – LDK kunigaikštystė

ta nuslėpti patį leidimo faktą. Knyga buvo papildyta, įdėta naujų tekstų, nors ir nedaug. 20 ar 30 puslapių papildyta Postilė, įdėtos kelios naujos giesmės, kelios naujos maldos. Visa knygos sistema išliko tokia pati.

Reformatų knygas XVII a. antroje pusėje Lietuvoje buvo uždrausta leisti be cenzūros ir valdžios leidimo. Kadangi kontrafaktinė knyga buvo išleista be tokio leidimo, tai ir platinama buvo slaptai. Išliko žinių, kad Svėdasų klebonas buvo apskundęs Vilniaus vyskupui kai kuriuos asmenis, kurie šią knygą platino be leidimo.

Pamokslai *Trumpas išguldimas evanieliu šventu* yra versti iš lenkų kalbos, jų autorius Gžegožas iš Žarnovco (vietovė netoli Krokuvos). Jis buvo reformatų kunigas, kurį laiką kunigavęs ir Lietuvoje.

Knigoje nobažnistės krikščioniškos išspausdintų giesmių natų nėra, tik nurodyta pagal kokią melodiją giedoti, o giedama būdavo iš atminties. Lenkiški giesmynai Lietuvoje buvo leidžiami su gaidomis. Labai išpopuliarėjusios Lietuvoje, Lenkijoje, visoje Europoje buvo prancūziškos melodijos – prancūzų hugenotų. Net ir prakalboje pasakyta, kad dalis psalmių ir giesmės giedamos pagal prancūziškas melodijas. Tačiau ne visos. Apie pusės tekstų melodijos buvo senos XVI a. Lietuvos melodijos.

Pagal straipsnius spaudoje parengė Dalija Gudliauskienė

Lietuvių bendruomenės renginys Londone

Lietuviškos sekmininkų Bažnyčios pakviestas pirmą kartą buvau Londone. Kvietė kaip visuomenės veikėją ir reformatų kunigą. Patys kvietėjai stebėjosi, jog pradėjo vykdyti tokius projektus. Ekonominiai migrantai išvykę iš Lietuvos manė, kad vyksta pusmečiui ar metams, bet, pragyvenę kelerius metus, suprato esą lietuviais ir patys aktyviausieji pradėjo burtis į lietuviškas bendruomenes ir draugijas.

Ambasadros duomenimis lietuvių Londone yra apie 150 tūkst., bet daugelio tenyškčių tautiečių nuomone, didmiestyje lietuvių yra mažiausiai du kartus daugiau. Susidaro nemaža tautinė grupė žmonių. Londono valdžia tyrė, kaip naujųjų Europos šalių migrantai veikia miestą ir šalį. Pasirodė, kad didelė lenkų mažuma Londone pirmuoja pagal nusikaltimų skaičių, o lietuviai antri. Nors į nusikaltimų rangą papuola ne tik vagystės ir plėšimai, bet ir viešosios tvarkos pažeidimai, vairavimas išgėrus ar automobilio parkavimo taisyklių pažeidimai. Tyrėjai nustatė, jog lietuvių nusikalstamumo lygis yra neproporcingai aukštas. Iš dalies tautiečius galima suprasti. Jie juk atvyko iš krašto, kuriame tik jėga, įžūlumu ir melu vyko privatizacija, kuriame darbdaviai mokėjo ir dar tebemoka algą vokeliuose. Kur nusikaltimų rangą pradeda ne ne teisingas automobilio parkavimas, bet genocidas, masinis trėmimas į Sibirą, Sausio 13-oji ir panašūs dalykai. Nepaisant visko, Londono ir šalies valdžios nusprendė imtis naujos politikos imigrantų atžvilgiu. Naujoji politika, kiek suprantu, bandoma pagrįsti valdžios aktyviu bendradarbiavimu su tautinėmis bendrijomis, jų socialinio ir kultūrinio aktyvumo skatinimu. Pavyzdžiui, norint gauti britišką pasą, bus atsižvelgiama, ar imigrantas dalyvavo savanoriškuose projektuose, kuriuose žmonės dalį savo laisvalaikio paskiria nemokamam darbui visuomenės labui ir pan. Visų pirma, valdžios atstovai yra suinteresuoti, kad piliečiai ir imigrantai būtų susiorganizavę į savo bendruomenes. Per bendruomenes ar draugijas valdžiai yra patogiau bendrauti su imigrantais, palaikyti dialogą su žmonėmis, sužinoti jų

problemas ir t.t. Londono vadovybė nusprendė paskatinti lietuviškos visuomenės susitelkimą į bendriją ir pakviesti lietuvius į seniūnijos namus kokiai šventei.

Per Becton' o bendruomenės centrą atsakingi valdžios asmenys stebėjo lietuvišką sekmininkų bažnytinę bendruomenę, kuri ten nuomojosi patalpas sekmadieniems pamaldoms. Pasak pačių sekmininkų, tai to Becton' o bendruomenės centro darbuotojai iš pradžių bijojo nuomoti patalpas lietuviškai bažnyčiai, bet vėliau pamatė, kad tai padorūs ir draugiški žmonės. Praėjus sutartam nuomos laikui minėtas centras pasiūlė sutartį pratęsti ir dar suteikė kitų galimybių. Parapijai priklauso apie 350 narių, iš kurių dauguma yra 30 – 40 metų aktyvūs ir darbštūs žmonės. Todėl nenuostabu, kad gavusi Becton' o bendruomenės centro pastebėjimus ir rekomendacijas, rytų Londono New Ham „seniūnija“ užmezgė ryšį su sekmininkų bažnytinės bendruomenės taryba ir pasiūlė organizuoti bendrą renginį „Lithuanian community event“. Lietuviai iš karto pagalvojo apie lietuviškas valstybines šventes, galiausiai buvo pasiūlyta vasario 16-oji, kuri šiais metais išpuolė švesti išseiginę dieną, šeštadienį. Švenčiant tokią šventę galima pasikviesti ir ambasadorių V. Ušacką. Jeigu dalyvauja pats ambasadorius, tai ir „seniūnija“ turi atsakyti atitinkamu lygiu, turi deleguoti savo New Ham merą. Renginio planuotojai, ko gero, truputį išsigando tokio rimtumo. Todėl paprašė, kad būtų kuo mažiau politikavimo, bet būtų kalbama apie lietuviškus reikalus tautų draugystės fone. Renginys turėtų vadintis „Lithuanian Welcome event“.

Nežinau kiek gyventojų gyvena toje „seniūnijoje“. Tačiau turint

galvoje, kad Londone gyvena apie dvylika milijonų gyventojų, tai ir „seniūnija“ nėra menkesnė už didelį lietuvišką miestą. Todėl „seniūnijos“ mero postas yra labai svarbus, vertas, kad jį užimtų sero titulą turintis asmuo – seras Robin Wales.

Turbūt „seniūnijos“ darbuotojai vis dėlto prisibijojo, nes abiejuose pastato aukštuose budėjo po du uniformuotus policininkus. Susirinko ne mažiau kaip 400 lietuvių. Vienas jaunas panevėžietis, sutiktas šalia netoliese esančio pabo (tipiško britų alaus baro) pagarbiai paminėjo, kad Londone per keletą metų pirmą kartą pamatė tiek daug lietuvių vienoje vietoje.

Renginyje kalbas pasakė New Ham meras seras R. Wales, ambasadorius V. Ušackas ir aš. Po oficialių kalbų vyko lietuviškų savaitgalinių mokyklėlių mokinių, šokių studijos, chorų pasirodymai. Įvyko tikrai neblogas koncertas. Lietuvių krikščionių bažnyčios merginų grupė labai efektingai atliko choreografinę kompoziciją „Laisvė“, kuri tikrai padarė gerą įspūdį visiems susirinkusiems.

Kitą dieną, vasario 17 d., sakiau pamokslą Lietuvių krikščionių Bažnyčios, kuri priklauso Europos sekmininkų judėjimui Elim Pentecostal Church (Penkiasdešimtinių), sekmadieniniame tarnavime. Ši Bažnyčia prasidėjo nuo Dievo Žodžio skelbimo, kurį pradėjo pora aktyvių tikinčiųjų. Iš pradžių rinkdavosi melstis vienas kito namuose, vėliau būrelis išaugo į stiprią parapiją su sekmadienine vaikų mokyklėle, choreografijos studija. Patys Lietuvių krikščionių Bažnyčios nariai save įvardina kaip protestantišką bendruomenę. Nuo pamaldų „tarnavimas“ skiriasi visišku liturgijos nebuvimu. Iš

pradžią vangiai, vėliau po truputį įsijausmindami žmonės giedojo estradinio pobūdžio giesmes, meldėsi sakydami kalbas. Visi parapijiečiai gausiai aukoja bendriems bažnyčios reikalams. Panašiai kaip ir Biržuose, du garbingai atrodantys vyresnio amžiaus vyrai solidžiai surinko aukas. Skirtumas tas, kad jie ant ilgo pagalio nešė dvi medines dėžutes, ant kurių buvo užrašyta: „Dešimtinė“, o ant kitos ilgesnis, kažkokio parapijinio projekto pavadinimas.

Atėjus laikui sakyti pamokslą, pasinaudojau proga ir dar papildomai papasakojau apie Lietuvos reformatų Bažnyčią, apie jos istoriją, garbę ir bėdas. Po pamokslu žmonės sakėsi esą praturtinti kitaip skelbiamu Žodžiu. Iš tiesų, visiems mums verta kartais pasiklausyti ir suvokti kitoki, bet nuoširdų tarnavimą Dievui. Aš taip pat su simpatija ir net „šviesiu pavydu“ žvelgiau į jų atsipalaidavimą, aistringą šlovinimą. Po tarnavimo bendruomenė dar nesiskirstė, gėrė arbatą. Tikrai gražu. Kita vertus, kai viskas paliekama įkvėpimui ir Dvasiai, tai mažai belieka pagarbos Žodžiui. Stebėjau sėdinčiais ir žiovaujančiais žmonėmis tuomet, kai buvo skaitomas Šventasis Raštas.

Tačiau juk negalima smerkti kitaip šlovinančių – geri sekmininkai, ko gero, ir turi būti tokie. O mes turime stengtis būti gerais reformatais, nuolatos būti savikritiškais ir už viską dėkoti Dievui.

Iš visų gerų kelionės išpūdžių Londone man liko svarbiausias bei šviesiausias – naujas suvokimas, kad net ciniškai pragmatiški politikai, jeigu jie tikrai nori atlikti ką nors gero, turi bendradarbiauti ir su mažomis, bet tikromis Bažnyčiomis. Lietuvoje tai jaučiau ir daugiaž žinojau teoriškai, bet Londone pamačiau, kad taip iš tikrųjų gali būti.

Pasaulis nėra beviltiškas. Aiškiai matyti ir tikėjimu suvokti, kad Dievo Žodis turi ne tik teismo, bet dar ir gyvąją kūrybos bei tvarkin-gumo galią.

Kun.Tomas Šernas

Pasaulinė Maldos diena

Kaip jau esame įpratę, pirmąjį kovo penktadienį viso pasaulio krikščionės moterys renkasi į Pasaulinės maldos dienos (PMD) pamaldas.

Gavau daugybę džiaugsmingų elektroninių laiškelių, kad jos vyko Anglijoje, Škotijoje, Danijoje, Bulgarijoje, Graikijoje, Estijoje. Visur moterys džiaugėsi, kad bažnyčios buvo pilnos žmonių, kai kur, pavyzdžiui Anglijoje, net neužteko vietų atsisėsti, buvo pilni visi praėjimo takai.

Džiugu, kad jau tapo tradicija tokias pamaldas rengti ir Lietuvoje. Mes, vilnietės, kaip visada, rinkomės į liuteronų bažnyčią kovo 7 d. 17 val. Jau įpratome, kad pamaldas ir liturgiją rengia liuteronė p. Kristina Ivanauskienė. Liturginėje grupėje dalyvavo įvairių konfesijų moterys – liuteronės, katalikės ir reformatė (šių eilučių autorė). Džiaugėmės, kad pas mus irgi susirinko nemažai moterų.

Gaila, kad renginį ignoravo Vilniaus reformatų bendruomenė. Pamaldas gražiai papuošė mergaičių trio, kurios savo švelniais balsais pagiedojo ir Gajanos, šalies už kurią meldėmės, giesmių. Liuteronų moterys suvaidino mažą ištrauką iš Gajanos moterų paruoštos liturgijos.

Gajanos Respublika yra nedidelė Pietų Amerikos šalis, esanti jos šiaurinėje dalyje. Ribojasi su Surinamu rytuose, Brazilija pietuose, Venesuela vakaruose. Atlanto vandenynas skalauja jos šiaurinę dalį. Atlanto pakrantė pelkėta, nusėta smėlingais dumbliais, todėl paplūdimiams mažai tinkama.

Gajanos sostinė Džordžtaunas. Šalies plotas 214 969 kv. km, gyvena 848 000 gyventojų, kurių etninė sudėtis: rytų indėnai – 50%, juodaodžiai – 36%. Gajanos gyventojai vieninteliai Pietų Amerikos pusrutulyje kalba angliškai (ir hindi bei urdu kalbomis), pagrindinė religija – protestantų (34%), induistų (33%), katalikų (20%). Vietinių indėnų kalba „Gajana“ reiškia „Vandenų šalis“. Iš tiesų šalis labai graži, turi kalnų, aukščiausias Mount Roraima 2 835 m

aukščio, daug krioklių, vienas iš jų net 3 kart aukštesnis už Niagaros krioklį Kanadoje.

Savo maldose meldėme ne tik Dievo malonės Gajanos žmonėms. Meldėmės už viso pasaulio krikščionis – moteris, kad jos mažiau patirtų priespaudos ir smurto, jaunimą bei vaikus, pagyvenusius žmones, kad jie jaustų šilumą, atjautą ir meilę savo tėvynėje.

Po pamaldų moterys neskubėjo į namus. Dar ilgai bendravome prie Agapės stalo, kurį parengė liuteronės.

Žinau, kad PMD pamaldos vyko ir Biržuose, kurias rengė diak. Sigita Švambarienė. Tikiuosi, kad jos irgi buvo sėkmingos.

Renata Bareikienė
PMD Vilniaus grupės
komiteto narė

I N F O R M A C I J A

■ **Vasario 9 d.** Biržuose posėdžiavo LERB Sinodo konsistorija. Dalyvavo visi jos nariai dvasininkai ir pasauliečiai bei Sinodo finansininkė Rita Daugienė. Po Šv. Rašto skaitinio bei Kėdainių katekizmo (1653) išangos, maldos ir pirminių protokolinių posėdžio procedūrų, buvo išklaustas R. Daugienės pranešimas apie 2007 Sinodo finansinius metus, patvirtintas 2008 metų Sinodo biudžetas. Internetinėje svetainėje www.ref.lt yra talpinama Konsistorijos posėdžių apžvalga ir informacija apie priimtus Sinodo konsistorijos nutarimus.

■ **Vasario 11 d.** Panevėžyje vykusiame XVI respublikinio Juozo Pakalnio jaunųjų atlikėjų pučiamaisiais ir mušamaisiais instrumentais konkurso apskrities ture Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokyklos mokiniai tapo konkurso nugalėtojais ir kovo 14 -16 dienomis dalyvavo respublikiniame konkurse Kaune. Mergaičių ansamblis, vadovaujamas vyr. mokytojos Jūratės Duderienės, ir merginų ansamblis, vadovaujamas mokytojos metodininkės Palmiros Briedienės, tapo „Dainų dainelės 2008“ konkurso apskrities turo nugalėtojais ir dalyvaus respublikiniame konkurse Vilniuje.

■ **Vasario 12 d.** Prezidentūroje šešiams šalies menininkams buvo įteiktos Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos, tame skaičiuje Šarūnui Nakui – parapijietės Austės Nakienės Bareikytės vyrui. Kompozitorius Šarūnas Nakas prisipažino, kad jaučiasi turįs dar atidirbti už Nacionalinę premiją, kuri jam įteikta „už savitą, Lietuvos muzikos raidą veikiančią kūrybą“. Jis prisipažino esąs

laimingas, patekęs „į tokį tikrai kruopščiai ir lėtai besiformuojantį būrį kompozitorių, kuriems suteiktas šitokio aukšto rango įvertinimas“. Š. Nakas – tryliktas šalies kompozitorius, apdovanotas Nacionaline premija.

■ **Vasario 12 d.** vakare Biržų tvirtovėje įvyko renginys, skirtas XX a. Lietuvos valstybingumo kovoms atminti. Vakarą prelegentai: svečias Arvydas Anušauskas, Genocido ir rezistencijos tyrimo centro departamento direktorius, vienas per LNK televiziją rodyto 14 dalių filmo „XX a. slaptieji archyvai“ autorių, ir LERB gen.superintendentas kun.Rimas Mikalauskas.

■ **Vasario 15 d.** Biržų tvirtovės rūmuose įvyko renginys skirtas 90-osioms Lietuvos Valstybės atkūrimo metinėms: istoriko, muziejaus „Sėla“ darbuotojo Antano Seibučio parengtos knygos „1918 - 1919 metai Biržų krašte. Vasario 16 d. Aktas, signatarai, pirmieji Lietuvos ministrai biržiečiai, Nepriklausomybės kovos, savanoriai, įvykiai, žmonės, datos“ pristatymas.

■ **Kovo 6 d.** Vyriausybės rūmuose Vyriausybės meno premijas už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui dvylikai autorių įteikė Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Gediminas Kirkilas. Jų tarpe mūsų parapijietei, menotyrininkei Ingridai Korsakaitei, po mirties išleidusiai paskutinę dukters dailininkės ir rašytojos nacionalinės premijos laureatės Jurgos Ivanauskaitės knygą „Viršvalandžiai“.

Jaunimo konfirmacijos pamaldos Biržuose

yra numatomos
2008 m. liepos mėn. 27 d.

Jaunuoliai, gyvenantys diasporoje, t.y. vietovėse toli nuo Biržų ar veikiančių ev. reformatų parapijų Lietuvoje, kviečiami kreiptis el. paštu: birzai@ref.lt dėl galimybės pasiruošti konfirmacijai neakivaizdiniu būdu.

Lietuvos reformatų

Bažnyčios vadovybė:

Lietuvos ev. reformatų Bažnyčios

Unitas Lithuaniae

Sinodo Konsistorijos

prezidentė

krt. dr. Renata Bareikienė

mob. 8 688 8 86 32

Lietuvos reformatų

kunigų telefonai:

Gen. superintendentas

kun. Rimas Mikalauskas

gv. Biržuose

mob. 8~686 6 63 83,

Senjoras kun. emeritas Petras Čepas

gv. Medekiuose

tel. 8~450 5 85 77.

kun. Kęstutis Daugirdas

(šiuo metu tęsia doktorantūros

studijas Vokietijoje)

mob. 8~686 6 70 07,

kun. Tomas Šernas

gv. Vilniuje

tel. 213 18 10

mob. 8~687 5 68 46,

diak. Raimondas Stankevičius

gv. Vilniuje

mob. 8~614 8 25 67

diak. Sigita Švambarienė

gv. Biržuose

mob. 8~681 6 66 61

diak. Gitana Gasiūnaitė

gv. Prahoje

el. p. saules_miestas@yahoo.com

diak. Tomas Sakas

mob. 8~671 1 16 40

(šiuo metu tęsia mokslus Vokietijoje)

Parapijos vadovybės telefonai:

Valdybos pirmininkė

krt. dr. Renata Bareikienė

mob. 8 688 88632

Valdybos pirmininkės pavaduotoja

Donata Indriūnaitė 234 28 24.

Seniūnai:

Vida Cupreva 236 32 24 d.,

mob. 8 673 0 45 37,

Dalija Gudliauskienė 242 91 18,

mob. 8 685 74951,

Olga Tamulėnaitė

277 03 14, mob. 8 613 60242

Rūta Kėželytė mob. 8 685 3 70 27,

Danguolė Juršienė 219 11 09 d.,

241 69 81 n., mob. 8 612 20 402

Laiškus redakcijai galite rašyti

Laisvės pr. 55-10 LT-07190, Vilnius

Dalijai Gudliauskienei

El. paštas: dalija@mail.lt,

Perngė Dalija Gudliauskienė,

Korektorė Dalia Porskietytė

Leidėjas:

Vilniaus ev. reformatų parapija

Tiražas 100 egz.